

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

A városfejlesztés eszközei.

(Társadalom, tisztviselők.)

(i.) A városfejlesztésre legfőbb eszköz a város polgársága. Ha a város közönsége nem érdeklődik városa sorsa iránt, ha nem hatja át a haladás szükségének érzete és vágya, ha beéri az elégedetlenséggel anélkül, hogy alkotásokhoz látna, akkor a város fejlődése lehetetlen. Hogy társadalmi uton mennyi okos, hasznos és szép alkotást lehet létesíteni a városok javára, azt mindennapi példák igazolják. Vegye bárki kezébe az ujságot és naponként olvashatja a városok, községek életéről beszámoló cikkeiben, hogy itt egy templom fölépítése vagy művészi helyreállítása a plébános buzgólkodásának eredménye, ott az iskolaügy fejlődése a lelkes tanítósnak köszönhető, amott egy jószívű emberbarát kórházat létesített, egy helyütt meg szobrot emelt a város áldozatkész közönsége stb.

Csakhogy ezt a társadalmi tevékenységet lelkes férfiaknak lehet ám csak felbreszteni, föntartani és fejleszteni. Kell tehát, hogy legyen egy kis lelkes csapat, mely a társadalommal és lelkes városi tisztviselőkkel állandóan a városfejlesztés kérdéseivel foglalkozzék. Nem elégségesek erre a törvénylétesítette előjáróságok, képviselőtestületek, városi tanácsok, szükséges ehhez az egész társadalom. Szükséges egy városfejlesztő kör vagy egyesület, mely eszméket és terveket érleljen, a közönséget ezek számára megnyerje s az ügyet teljesen előkészítve átadja a hatóságnak. — Akkor majd nem lesz a képviselőtestület kerékkötő s majd a hatóság sem szeréz javaslataival megkezdést, hanem a jól kigondolt tervek egymás után valóra válhatnak.

Szükséges volna főleg nálunk egy ilyen városfejlesztő egyesület, mert a helyi sajtó a városi ügyek érdekében hatékonyon még mindig nem működhetik, mert továbbá a képviselő testületből a társadalom igen jelentékeny

elemei ki vannak zárva.

Megalakulhatna ez a városfejlesztő kör a városi tisztviselőkből, a képviselő testület tagjaiból, főleg pedig abból az értékes társadalmi rétegből, melynek a városfejlesztésre nagyon kevés vagy éppen semmi befolyása sincs, minő az állami tisztviselői kar, a tanítósnak, tanári kar s a független polgárság. De ez a kör aztán ne szedjen magas tagdíjakat, ne csináljon mindenféle dologi és személyi kiadásokat, hanem közgyűlései számára a városház tanácsstermét használja fel, bizottságokat alakítson, melyeknek tagjai, mint egyuttal tagjai valamely más egyesületnek, megbeszéléseiket ennek helyiségeiben tarthassák s így a legcsekélyebb kiadással működhesseken. Aztán kövessen el a kör mindent, hogy a közönséget eszméinek, terveinek megnyerje, tartson népgyűléseket, informálja és támogassa a helyi sajtót, a legszelesebb körben ismertetett s egészen kidolgozott terveit aztán adja át a hatóságnak s kezdődjék meg annak hivatalos ke-

Feltékenység.

Ne hidd valónak, mit csak sejtessz,
Vigyázz a vádra, mit kiejtessz;
A gyanu öl, s bár nem ér tetten
Elveszünk benne mindaketten.

Hit, kedv elhagy, be áll a bánat;
Te értem sóhajtsz, én — utánad . . .
S előbb utóbb mi lesz a vége?
Egyszer csak — nem törődünk véle!

Balla Miklós.

Régi barátnők.

Irta: Szomaházy István.

Lapunk jogositott kiadása.

A műcsarnok kiállításán, a Constant Benjamin nagy vászna alatt, összetalálkozott két fiatal asszony. Az egyik drága testhez álló kabátot viselt, a másik olcsó sziliszkin köpenykét, de mindakettő bájos rózsásarcu és jókedvű volt. Amint a villámos ivlápmák fehér fényében fölsimerték egymást, mindaketten bámulva csapták össze kezüket. Az előkelőbb örvendve így szólott:

— Te vagy? Csakugyan? Fischer Terka?

A másik, a szegényesebb, szintén kipirult az örömtől.

— Jézusom! Oh nézze az ember!

Szentkuthy Ida;

Nyájasan összeölelkeztek, keztyüs kezüket egymásbafonták s karonfogva, de nagyon izgatottan, sétáltak föl meg alá a teremben.

— Hát te Pesten vagy? — Kérdezte Szentkuthy Ida kíváncsian.

— Oh már áprilisban 9 éve lesz. A te esküvőd után már félére én is férjhez mentem. Azóta csak egyszer voltam Váradon, — akkor midőn az anyuskámat eltemettük.

— Hát a szegény Lina néni meghalt?

A fiatal asszony, akit a másik Fischer Terkának szólított, csendesesen a szeméhez emelte a zsebkendőjét.

— Már öt esztendeje. Édes apa azóta itt lakik velünk.

A két asszony valaha elválhatatlan barátnő volt, tizenhét éves korukig ugyszólván

Férfi öltöny-szövetek!

Nem szükséges idegenbe pénzünket küldeni, mert már elegendően meggyőződtek arról, hogy a férfi szöveteket 35%-kal olcsóbban beszerezhetjük **Pécsett Leichner és Felischer** kizárólagos posztógyári raktárában, ahol legdusabb választékot találunk, honi, angol, brünn és egyébi, gyártmányú szövetekben. Maradékot, míg a készlet tart rendkívül olcsón számítunk.

resztül vitele.

Egy ilyen lelkes kör s ez által vezetett lelkes társadalom aztán leküzden minden akadályt s nem mondhatnák a város hivatalos vezetői, ha panaszkodunk Szigetvár elmaradottsága miatt, hogy nem lehet a képviselő testületben semmit keresztül vinni, mert a szigetvári földművesnép, minden jót megakadályoz.

Tessék csak a városfejlesztő egyesületet szervezni és annak működését kiterjeszteni erre a társadalmi rétegre is, és a mi horvátjaink is megértendik a kor szavát s a miről meggyőződnek, hogy hasznos és jó, azt örömmel karolják föl ők is.

A városfejlesztés egyik céljának kell tekinteni nálunk különben is, földműveseink értelmi és anyagi helyzetének emelését, mert ők igazán siralmas helyzetben vannak. Nem azt kell a szemükre vetni, hogy durvák, faragatlanok, fejlődésre képtelenek, hanem módot és alkalmat kell nyújtani nekik, hogy mindenképen fejlődhessenek.

A lelkes társadalom eredményeket a városfejlesztés terén azonban csak úgy érhet el, ha munkájában lelkes városi tisztviselők támogatják.

A hol a tisztviselő megelégszik azzal, hogy irodai munkáját elvégezze és pusztán kötelességét teljesítse, de többre nem vágyik, a hol a várost, a községet csak paragrafusok szerint és lélek nélkül kormányozzák, ott a városfejlesztésre nincs kilátás.

Igazán művelt, képzett munka és alkotásra vágyó városi tisztviselőkar a városfejlesztésnek tehát szintén egyik jelentékeny eszköze.

Hírek a városházáról.

A képviselőtestület legutóbb f. hó 18-án megtartott rendkívüli közgyűlése látogatottabb volt mint az előbbi. Örvendünk, hogy belátták, miszerint multkori felszólalásunk helyes és jogos volt. Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Miután elnöklő bíró az ülést megnyitotta, — előjáróság bemutatja az állami elemi iskola elhelyezésére szükséges épület felépítésére f. hó 17-én megtartott versenytárgyalásról szóló árlejtési jegyzőkönyvet.

Határozat: Az építő bizottság és az árlejtésen jelen volt műszaki egyének egybehangzó véleménye alapján tett előadói javaslathoz képest megtartott árlejtés eredménye a következő és pedig:

a) A föld, köműves és elhelyező munkálatokra *Orosdál* János részére 2%.

b) a kőfaragó munkára *Amercin* Antal és társa részére 5%.

c) a vasmunkára, *A budapesti vasgerendákat árusító részvénytársaság* részére 3,5%.

d.) az ácsmunkára *Prukker* Andor részére 11%.

e.) a cserépfedő munkára *Bank* Pál részére 10%.

f.) a hádogos munkára *Walde* Lajos részére 16%.

g.) az asztalos-lakatos és mázoló munkára *Bözenbach* Lajos részére 7%.

h.) a padló munkára *Ribics* Antal részére 4%.

i.) a szobafestő munkára *Róder* Jakab részére 30%.

k.) a kárpitos munkára *Öhlsang* Károly részére 10% engedménnyel.

l.) a kályhamunkára 1240 korona meghatározott összegben.

m.) ellenben az üveges munkára a *Wolheim Spitzer* és társa pécsi cég 1%-kal vagyis 12 kor. 49 fillérrel olcsóbb ajánlatának mellőzése mellett *Kohn* Jakab részére 11% engedménnyel Szigetvár nagyközség részéről jóváhagyatik.

Azonban a szobrász, burkoló és árnyékszék berendezési munkákra az intézkedés függőben lett hagyva.

Megbízott az előjáróság, hogy nevezett vállalkozókkal a szerződéseket ilyen értelemben kösse meg és ezen határozatot 15 napi felebbezési határidő lejárta után jóváhagyás végett Somogyvármegye törv. hatóságához, azután pedig m. kir. kincstár részéről leendő elfogadás végett a kir. tanfelügyelőhöz terjessze fel, míg a többi ajánlattevőknek a pénzét adja vissza.

Elfogandandók voltak a fennevezett vállalkozók ajánlatai, mert az árlejtésen jelen volt kir. áll. mérnök és *Baumgarten* Sándor műépítész véleménye szerint a legkedvezőbbek és így a községre anyagilag a legelőnyösebbek.

Ezek után előjáróság jelenti, hogy *Duschenszki* Adolf fogyasztási és italadó ellenőrző ezen szolgálatáról f. évi december 20-ára lemondott.

Ennek kapcsán javasolja az előjáróság miként a szigorubb ellenőrzés végett s eként az adóknak a község részére való jövedelmezőbbé tétele céljából a község jól felfogott érdekében az ellenőrzésre két egyén alkalmaztassék! az egyik 800 kor., a másik 600 korona évi fizetéssel. A pályázóktól különös qualificációt nem kívánnak, hanem csak becsületességét és feltétlen megbízhatóságot.

Beck Dániel és *Boronkay* Kálmán képviselők ezen javaslattal szemben azt indítványozzák, hogy az eddigi 1300 korona fizetéssel egy ellenőrző közeg legyen alkalmazva, mert nagyobb fizetés mellett megbízhatóbb egyén kapható s az ellenőrzést egy ember is könnyen elvégezheti.

Vargha Sándor főjegyző és *Kriszt* Béla esküdt az előjáróság javaslatát védik.

Többek hozzászólása után elnöklő bíró az előjáróság javaslatát és a *Beck*, *Boronkay* képviselők ellenindítványát felállással való szavazásra boesájtotta, előbbi mellett 17-en utóbbi mellett 4-en szavaztak.

együtt nevelkedtek. Szentkuthyék az emeleten laktak, Fischerék hátul, az udvari lakásban. De a leányok nem tudtak meglenni egymás nélkül: Ida a Fischerék cserépkályhája mellett majszolta téli estéken a szeresikákat; Terka tíz óráig csinostotta a barátnőjét, mikor a gazdag leányt a legelső piknikre elvitték.

Szentkuthy duggazdag földbirtokos volt, Fischer ellenben 800 forintért hivatalnokoskodott valahol az adópénztárban: de a társadalmi differencia semmiféle befolyással se volt a két gyermek barátságára.

Ida legelőször a pisze Fischer Terkának mutatta meg a gimnázisták szerelmes leveleit; a tizenöt éves Terka ellenben az Ida keblén zokogta ki mérhetetlen fájdalmát, mikor első ideálja a leányiskolai fizika tanár egy lisztkereskedő örökösével jegyet váltott.

Barátságuk akkor lobbant fel utoljára, mikor Ida menyasszonyává lett s a Szentkuthyék lakásán reggeltől estig dolgoztak a varrónők és a divatárus kisasszonyok.

Terka akkor sajátkezelével varta föl a finom esipkét a barátnője kelengyéjére, mitse érezve a szegény leányok irigységéből.

Akik szívük mélyén az igaztalan sorsot átkozzák.

Ida előkelő uriasasszonyává lett — nem esoda, hiszen százezer forintnyi hozományt kapott — s felév bulva a szegény Terka is férjhez ment egy becsületes hivatalnokhoz. Mindaketten a főváros hullámai közé kerültek, bár többé mitse hallottak egymás felől.

Ida talán még álmában se gondolt a Fischerék udvari lakására és Terkának csak néha, esős délutánokon ötlött eszébe a havas téli alkonyatok emléke, mikor a csitri Ida élénk fecsegés közt sütötte náluk sárga-piros ozsona almáját.

— Milyen szép lettél! — mondta Fischer Terka bámulva. Lánykorodban sohse hittem volna, hogy ilyen bájos asszony leszel belőled.

Ida mosolyogva pukkerlizett, aztán kedveskedve megsimogatta a barátnője kipirult arcoeskáját.

— Hát még te! Olyan vagy, mint egy aranyhaju francia baba!

— Vannak gyermekeid? kérdezte Terka kissé elfogultan.

— Meghiszem! Két édes babim van: egy hat éves leány és egy négy esztendő

fiúcska. Emmi és Kari, — ez a nevük. Mindkettő szőke és kékszemű.

— Azóta nem volt több?

— Brr! Isten ments! Két baba, az éppen elég. Ki győzné a sok nevelést és költséget? — Hát neked van-e családod?

A Terka arcát anyai büszkeség sugározta be.

— Hogy van-e? De van ám! Öt kisesike kamasz: tartsa meg a jó Isten! Mind fiú: egy egész orgonasip. Az apjuk ugyan csak nagyra van velük!

— És hogy győzöd a sok költséget az öt fiura?

— Költség? Ahol háromnak jut, ott öt se marad éhen. A ruhát pedig egymástól öröklök a kis ördögök. Majd azért csak ember lesz belőlük valahogy.

— Micsoda az urad? — kérdezte Szentkuthy Ida kíváncsian.

— Oh Istennek hála, most elég jó sorsban vagyunk. László másodtitkár a Közgazdaságban! a renumerációval együtt felmegy a fizetése 1600 forintra. Sőt néha mellesleg is csöppen valami...

— A Közgazdasági Bankban? — szólott Ida meglepetve és szép fejét kissé gögösen

Ennélfogva a képviselő testület az előjáróság javaslatát fogadta el.

(Mint értesülünk az indítványozó Beck és Boronkay képviselők, a képviselő-testület ezen határozatát megfelelőbbézik.)

Tárgyaltatott még Turbéli József kérelme a Szerb-uteza elhajlásánál lévő hidhoz, egy utcai lámpa felállítása iránt. — Miután közbiztonsági szempontból a világitásra ott szükség van, a lámpát megadták.

Több tárgy nem lévén az ülés beakasztása után a képviselők élénken tárgyalták az eseményeket, oszlottak szét.

Leszurta a társát.

(Gyilkosság Csértőn.)

Megdöbentő gyilkossági eset tartja izgalomban a közeli Csértő község lakosságát. Ugyanis Tóth István napszámos f. hó 18-án este a kocsma udvarán leszurta Hordos József polgártársát. A gyilkost a csendőrök elfogták és bekísérték a szigetvári főszolgabíróhoz. A gyilkos kihallgatása alkalmával jelen volt lapunk fel. szerkesztője is, ki a következőket írja:

A gyilkos kihallgatása a főszolgabíró hivatalos helyiségében történt. A csendőrök által megbilincselte és átadott gyilkos, midőn a terembe vezették révedezve tekintgetett ide s tova s a hozzá intézett kérdésekre tompa hangon válaszolt. Tóth István a gyilkos, középtermetű alak, hatvani születésű 42 éves nős ev. ref. vallású és két gyermek atyja, 1879-ben elkövetett gyújtogatásáért 5 évet ült a soproni fegyházban.

A vizsgálatot Hegyessy János főszolgabíró a tőle megszokott erélyvel és körültekintéssel teljesítette. A jegyzőkönyvet Pápa Ferencz járási írnok vezette. Az általános kérdések után következett a gyilkos vallomása, mely szerint az eset így történt.

Kedden a Szigetvárott megtartott népfelkelő szemlére jött be Tóth és a szemle után Hordossal betértek a Mesits-féle (régirózsza) kocsmaiba hol étkeztek és 3 liter bort fogyasztottak el. Később Gere József csertői vasuti ör és Papp József mozsói lakos is betértek a kocsmaiba, ekkor a társaság teljes lön és idogáltak tovább.

Hordos József és Papp József rövid idő múlva eltávoztak, míg Tóth a pályáról este felé ballagot haza Csértőre. Otthon ismét betértek a kocsmaiba, és újból ittak. Gere távozása után a szőlőből hazatérő Hordos József, szerencsétlenségére Gáspár nevű társával szintén a kocsmaiba ment. Természetesen a már jól beborozott társaság tovább folytatta az ivást míg az ittas állapotban lévő Tóth kidőlt és a dívánra feküdt, hol elaludt. E közben megérkezett a felesége is, ki Hordos és Gáspárral felkeltette a férjét és hívta haza. De a részeg ember a hívásnak nem engedett, miért is kivonszolták az udvarra, hol a boldogtalan Hordos neki jót akarván, átkarolta és hazafelé akarta vezetni a távolgató embert, ki mámoros állapotában elővette zsebkését és az őt gyanútlanul vezető Hordost ágyékba szurta, mire az vértől elboritva, rögtön szörnyet halva bukott a földre.

A gaz gyilkos ezután mintha misem történt volna nyugodtan haza ment s a véres késével éppen almát evett, midőn a gyilkosság híre a házához tudult néptömeg a bíró parancsára elfogja.

Érdekes volt Hegyessy főszolgabíró közbe tett vallatása, minek következtében valószínű, hogy ki fog derülni még az is, hogy e cinikus gazember, katona korában Kaposvárott a sétatéren egy altisztet is meggyilkolt. A vizsgálat után börtönébe, pénteken délelőtt pedig Kaposvárra a kir. ügyészség börtönébe kísérték a gonosztevőt a csendőrök. Méltó büntetése nem marad el.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Dr. Gulyás Ferencz kir. tanfelügyelő a hét folyamán városunkban időzött.

— **A József főherceg Szanatórium Egyesület** által felkérendő hölgybizottság névsorát egy kis késelem miatt lapunk jövő számában közöljük, a mikor is a felkérendő tagok részére az egyesület védnöke József kir. herceg aláírásával ellátott díszes oklevél is megérkezik. Valóban jól számít a derék egyesület, midőn a magyar hölgybizottságot keresi meg. Mert minden ügynek győznie kell, a melyet a magyar nő fölkarol.

— **A kath. nagygyűlésre** a Szigetvári r. kath. legény-egylet képviseletében Herger József plebános és Verböczi János korbázi gondnok, (kiküldöttek), Budapestre utaztak.

— **Református isteni tisztelet.** Jövő vasárnap vagyis f. hó 30-án délelőtti 10 órakor a polgári iskola rajztermében egyházi szónoklattal és urvacsora osztással egybekötött isteni tisztelet lesz, melyről a hitsorsosok ez uton értesítettek.

— **Elítelt finánczok.** Bizonyára még emlékekben van t. olvasóinknak az az eset melyet annak idején híre adtunk, hogy Niedermayer János n.-ujfalusi lakost és nejét a zsigóti szőlőhegyről hazajövet két berugott fináncz fegyverrel megtámadta s Niedermayeren sulyos sérüléseket ejtettek, úgy annyira hogy szegény asszonyt a korbáza kellett szállítani. E brutális cselekedett végtárgyalása f. hó 19-én volt a kaposvári kir. törvényszék előtt, aholis a két finánczot elítelték még pedig Kishagyán Sándort a főbűnöst 212 kor. és 3 havi fogházra Riba Jánost pedig 8 napra. Nagyon is megérdemelték a reájok rótt büntetést.

fordította aranyhaju barátnője felé.

— Miért kérdezed ezt oly különös hangon? mondta Terka megszeppenve.

Ida finoman elmosolyodott:

— Miért? Mert a véletlen csodálatos dolgokat művel: az én uram is ott dolgozik a Közgazdasági Bankban.

A Terka arca vörösre pirult az örömtől.

— A tied is? Nagyszerű! Hát eszerint félig-meddig kollegák vagyunk. De megbocsátasz ugy-e, ha a kedves férjed nevét kérdelem; mert én bizony már régideje elfelejttem. Ha megmondod, bizonyosan ismerni fogom; mert a László társait látatlanban is jól ismerem. . . .

Ida kacérul hátraszegte a fejét és lassan kiszámított hangsúlyal felelte:

— Az övét? Talán ismered ha megmondom: Bossányi Elek az uram neve. . . .

Ida ijeszten elsápadt, gyerekes mosolyát komoly megdöbbenés váltotta fel és majdnem hangtalanul susogta:

— Bossányi Elek, a vezérigazgató, — az az urad?

— Igen kedvesem, a vezérigazgató, az az uram: Én is nagyon örülök, hogy félig-meddig kollegák vagyunk.

Egy pillanatig mindketten hallgattak, Terka félénken megszeppenve, mint a bűnös gyerek, Ida büszkén, diadalmasan, mint a királynő, aki az inkognitóját levette. De

aztán oly boldogan, aminő csak a hűségében győzelmes asszony lehet, sugárzó, büszke pillantással cirógatta meg egykori barátnőjét.

— Ne félj, majd gondom lesz az uradra. Tudod, hogy csak egyetlen szavamba kerül, — és az urad úgy fog előre menni, mint a parancsolat. . . . Hogy is hívják egyébként férjedet?

— Hajós Lászlónak. . . .

— Hajós László, helyes, — nem fogom elfelejteni. És az uramat még ma este figyelmeztetem rá. . . .

Terka szemét elfutották a könnyek, keze kissé remegett a felindulástól; csak most érezte a borzasztó távolságot, mely gyerekkori barátnőjétől elválasztotta. De a szíve azért hálával és boldogsággal telt meg s félénken, alázatosan rebegette:

— Mily jó vagy te, mily édes! És mennyi hálával tartozunk neked mindnyájan!

Ida nyájasan a kezét nyujtotta, még mindig nyájasan, jóindulattal, bár a hangja nem volt többé a régi.

— Isten veled kis Terkám, Isten veled! Igazán örülök, hogy így véletlenül meglathattalak.

A teánál Ida megkérdezte az urát:

— A bankjában dolgozik valami Hajós László?

Bossányi letette az estilapot.

— Igen édesem, öt év óta van a kezem alatt. Nagyon szorgalmas és törekvő fiatal ember. Különben mit érdekl magát Hajós László és a hivatal?

Ida zavartan kevergette a teáját, aztán mosolyogva így szólt:

— Ha nem haragudnék, megkérném valamire. . . .

— Halljuk!

Ez a Hajós László a Fischer adótárnok veje, akivel Váradon valamikor egy házban laktunk. Fischer Terka segíteni szokott a fellérnemű varrásban, de azért állandóan fenhordta a pisze orrát. Ha jó férj volna, most megszerezné a feleségének azt az örömet, hogy magával a kedve szerint büszkélkedhessék.

— Hogyan?

— Hát úgy, hogy imponáljon a Fischer Terka urának! Ne engedje nagyon közel férközni magához; ne bizalmasodjék vele. . . . Hadd érezze az együgyű kis asszony, hogy mi a különbség kettőnk között. . . . A fizetését azonban felemelheti, mert öt gyermeke van.

Bossányi mosolyogva csókoltta meg a felesége kezét, aki jó szívéen folytatta:

— A pénzt azért nem szabad sajnálnia tőle, mert szegényke még mindig a leánykori bundáját hordja. . . .

— **Próbahus klmérés.** Sok szó esett már a helyi husarak drágaságáról. Mint tudjuk a város annak idején az alispánhoz fordult kérelmével, — hogy miután a kereskedelmi miniszter egy rendelete lehetővé teszi, a husarak szabályozását, ezt rendelje el. A lefolytatott tárgyalások és a keresk. és iparkamara véleményezése folytán, most az lett az eredmény, hogy valószínű miszerint nálunk legközelebb próbavágást eszközölnek, — minek eredményéhez képest fognak Szigetvárott a husarak szabályoztatni.

— **Távíróhivatal Gy.-melléken.** A pécsi m. kir. posta és távirda igazgatóság Gy.-Mellék községgel tárgyalást folytat egy ottani távíró hivatal felállítására iránt. Mint tudjuk, ha a község a fentartáshoz kívánt bizonyos összeggel hozzá járul, úgy az igazgatóság a távirdát készséggel felállítaná.

— **Lopás.** Folyó hó 16-án virradóra a tolvajok ismét ellátogattak Udvary József hentes házához. A kert felőli kerítésen át az udvarba hatolva a műhelyből 60 klgr. szalonát, hurkákat és sonkát loptak el a gazemberek. Az éhes tolvajokat a rendőrség és csendőrség erélyesen nyomozza.

— **Bűnös leányzó.** Egy szegény bukott leányról szól az ének, kit a sors hullámai szülővárosából Pozsonyból a szigetvári kórházba sodortak, ahonnan gyógyulása után a kórház főorvosához szegődött cselédnek, de nyugtalan vére itt sem hagyta pihenni, hanem újból letért az erény útjáról, a mi nem is maradt következmények nélkül. Anya lett. De ezen állapotától szabadulni akarván lelketlen cselekedetre ragadtatta magát, kuruzsló szerek által elűzvé 2 hónapos magzatát, a miért most törvényt is kellett állnia Zvach Annának. A szerencsétlen, de lelketlen teremtés a főszolgabírói kihallgatás alkalmával könnyes szemekkel vallotta be bűnös cselekedetét. A kihallgatás után Kaposvárra kísérték, hol majd az esküdtszék ítélik fölötte.

— **Uj vasutvonal.** A „Siklós és Ormánság“ igen tisztelt laptársunk legutóbbi számában mélyen átgondolt és megfontolt vezércikket ír az Ormánságot majdan átszelő vasutvonalról. Nevezett laptársunk vezető cikkéből s az utána következő entrefiléjéből azt következtetjük, hogy áldás volna arra a vidékre nézve, ha kiépülne a B.-Szt.-Lőrincz-siklói vasut, melynek engedményese dr. Kriszt Béla ügyvéd, lapunk főszerkesztője, ki Hersch Vilmos budapesti mérnök építkezési vállalkozó és vasutépítővel a m. héten azon vidéket bejárta. Szándékuk részvénytársasági alapon az engedélyezett helyi érdekű vasutvonalat kiépíteni. Mint tudjuk eddig amerre csak jártak a vállalkozók minden községben a legnagyobb örömmel fogadták őket és oda nyilatkoztak az érdekelt községek, hogy tőlük telhetőleg pártolják és támogatják úgy anyagilag mint erkölcsileg a tervet, — a vállalatot. A személyszállítás motorvonattal történék, amely óránként a sík talajon 40 kilométer sebességgel haladna. Az igazat megvalva, azon vidékre úgy kereskedelmi mint idegenforgalmi, szempontból, reánk Szigetvár és vidékére nézve pedig közegészségi szempontból is üdvös lenne e vasutvonal kiépítése, mert betegjeink kik a harkányi fürdőt látogatnák, — rövid idő alatt tehetnék meg a most még hosszú utat. Mindezeknél fogva örvendenénk az új vasutvonal kiépítésének.

— **Nyomon.** Mint értesülünk a n.-ladi betöréses lopás tettesét a csendőrség valószínűleg mielőbb kézre keríti. A nyomozás érdekében egyelőre csak ennyit árulhatunk el.

— **Az idei szintársulat** a tavalyi lesz. Mert Szilágyi Dezső színigazgató engedélye f. hó 15-én lejárt s a társulata nem érkezett meg, ennél fogva Fehér Károly jelenleg Esztergomban működő színigazgató adta be kérvényét a helyhatósági engedélyért, mit a tanács meg is adott neki. Fehér Károly már két év óta nálunk működött. Reméljük, hogy új díszletekkel és jól szervezett társulattal jó körünkbe.

— **Botrányos verekedés.** Sajnáljuk, hogy nyomda-festéket kell adnunk a következő dologra, — de hírlapírói tisztünkől kifolyólag nem hallgathatjuk el ezt az igazán megbotránkozató esetet, mely a múlt szombaton a helybeli állami polgári iskola helyiségében lefolyt. Van ugyanis az iskolának egy kis segéd rajztanárja ki, mióta helyettesből segédtanárrá lett, azóta nem bír a benne kifejlődött nagyfokú göggel s legalább is dalai lámának, vagy perzsa sáhnak képzeletét. Ez az előbb szerény emberke annyira megváltozott ez idő óta, hogy nemcsak mások, de még ő maga sem ismer önmagára. Tehát e hátrányára megváltozott tanaracska az idő óta, hogy Grosz Samu nevű kollegája Szigetvárra helyeztetett, nevezett folyton, mintegy tendenciózusan mások előtt is gunyolta és később már sértő szavaival valósággal üldözni kezdte. Mint tudjuk Grosz többször felkérte, hogy hagyjon neki békét, — de ez csak olaj volt a tüzre. Mi csakugyan lángra is lobbant. Távol áll tőlünk, hogy részrehajlóan ítélkezzünk, de a tények bizonyítják, hogy Ürmös Péter s. tanár a múlt szombaton az iskolában a tanári szobában egy udvariassági ténykedés alkalmával a jelen levő hölgyek előtt is újból hecchezlalt és sértegette Grosz kollegáját. Azonban Groszt is elragadta heve e sok szóbeli csipkedésre — s nem volt rest és most már harmadszor a hölgyek előtt is ismételte azon nyilatkozatát, *Ürmöshöz szólván, hogy: — „Tekintse magát fölpofozottnak.“*

Természetesen erre Ürmös dühbe gurulván Grosz felé sietett, ki balkézettel egy hatalmas arculütést mért rá. Erre a botrány tetőpontra hágott. Ürmös megragadta Groszt és dulakodni kezdett vele, majd a padlóra teperte, verekedés közben pedig megsebezvén Grosz orrát. Mint mindennek, úgy e duhajkodásnak is vége lön. Az eset Valentényi igazgatónak is tudomására jutott, ki nyomban jelentést tett, erről a kir. tanfelügyelőnek. A tanfelügyelő másnap meg is érkezett s jegyzőkönyvet vett fel, miután a tanarakhoz fordulva e humoros megjegyzést tette. — *„Máskor kérem az ilyenféle erömütani gyakorlatokat ne az iskolában, hanem a torna csarnokban legyenek szivesek elvégezni.“* A verekedő tanarak ellen [valószínű a fegyelmi eljárást fogják megindítani és mindkettőt elhelyezik, ami úgy az iskola jó hírnevének megóvása, végett, valamint az ifjuság körében nagyon is meglazult fegyelem miatt szükséges is volna. Azon jó reményben, hogy többé ilyen jó példával nem fognak előjárni a polgári iskolában, azt modjuk, hogy legyen békesség.

— **Sztrájkoló éjjeliőrök.** Azok közül, akik maguk nem mehetnek éjjeliőrségre, panaszkodtak szerkesztőségünkben, hogy most mióta az éjjeli őrk számát megszorították, az eddigi fél éjszakára fizetni szokott 40 fillér helyett 60—80 fillért kérnek a több-

nyire nem valami fényes multu éjjeliőrök, kik között van, — volt vadorzó, dohánysempész, alkoholistá, s mindenféle fajta népség. Nos hát ez a disz őrség mer még sztrájkolni, melynek örvendeni kellene, hogy éjjeliőrként megtűrik őket, s reájuk bizzak e város közbiztonságát, ami a felemelt taksa mellett is ép oly gyatra mint volt.

— **Belőtt az ablakon.** Más évokban is voltak az új bortól berugott emberek, de soha annyi közveszélyes dolgot nem követtek el mint az idén. Almamelléken a héten a korezmában mulatott valami Horváth nevű ember, ki midőn fizetésre került a sor, összeszólakozott Hornung András félkezű korezmárossal, ki erre félkezze is hatalmas pont adott neki. A megpofozott ember dühösen távozott haza s forgópisztolyval felfegyverkezve újból visszatért a korezmaudvarba, honnét az ablakon az asztalnál ülő korezmáros családjára rá lött, — de a lövés szerencsére senkit sem talált.

— **Csendőrök és népfölkelők harcza.** A f. hó 17-én Teklafaluban megtartott népfölkelő szemlén Bódis János drámafoki lakos a korezmában az üvegeket földhöz csapkodta. Az őt figyelmeztető Krausz József korezmáros nevének fejéhez szintén hozzá akarta vágni a poharat, de sikerült kimenekülnie és az ott felügyeleten volt Banicz György drányi őrmester és Musits Mátyás csendőrnek panaszt emelt Bódis garázdalkodásáról. Az őrmester és csendőr erre bementek s midőn az illetőt rendre utasították a csendőrökkel szemben gorbáskodott és nevét is eltagadta. A csendőrök a személyazonosság megállapítása végett a község házhöz akarták vezetni, de Bódis ellenszegült és az őrmester kezében a fegyvert megfogta, ezzel egyidejűleg még hatan megfogták az őrmestert, hogy felfegyverezék. Musits csendőrt pedig elzárta a tömeg, hogy azonnal nem siethetett segítségre. Azonban a tömeget mégis sikerült a csendőröknek a korezmából kiűriteni. A midőn a korezmaszobához értek, vagy 15-en elkezdtek kiabálni, hogy: Magyarok vagyunk! és nem félünk a zsendaroktól. Az izgatásra Bódis János ismét megfogta az őrmester fegyverét, mire Szabo Janos szintén drámafoki lakos is segítségére ment. Erre a szorongatott helyzetben lévő őrmester úgy Bódist mint Szabót hasba szurta s azzal egyidejűleg Musits szintén hátulról vesén szurta Szabót; a mire mindkettő össze esett. A vér láttára a néptömeg újból megakartá támadni a csendőröket, azonban az őrmester tüzet vezényelt, minek hallatára a tömeg szétfutott. A két sebesült pedig a földön maradt. Bódis sebesülése súlyos. Beszállították a szigetvári kórházba. Szabo Jánosé könnyebb. Ugy a sérültek, mint az izgatók ellen a vizsgálat megindult.

— **Nyomtalanul eltűnt.** Kálmán János aranyos pusztai gépész neje, ki 3 kiskoru gyermekét és férjét hűtlenül elhagyta.

Tetten ért tolvaj. A mi fővilágító testünk a hold a fellegek között bujkált, Lengyeltői Istvánt pedig Derkács István helybeli polgár padlásán és pedig azért, hogy kukoriczát lopjon. Azonban a szomszédból haza terő Derkácsné észre vette a hivatlan vendéget és lármát csapott. Mire a szomszédok összeszaladtak, de a kukoricza tolvajnak mindazonáltal sikerült megugrani. Felismerték, és tegnap bekisértek.

Gondolatok.

Közli: (= de —.)

Az alamizsna a jó lélek olaja, mely abból táplálkozik.

*

Ne a pillanat, hanem az emlékezet hatása alatt cselekedj.

*

A türelem a szív aranyja, mely minél jobban nyújtható, annál nemesebb.

*

Az agyvelő még nem ész.

*

A fősvény szívtelen is.

*

Az erény maradandó jutalma az örök élet.

*

Ha nézem a virág, levél, hullását s annak elkorhadását, ha nézem az állatok porrá lett maradványait; az emberi halhatatlanságban kételkedem; de hozzá gondolva az erőt, mely neki életet adott és tovább működik, el kell ismernem a halhatatlanságot; nem az anyagiakra, de a lelkiekre.

*

Ne nézz a napba, nehogy szemeid elromljanak; ne becsüld túl magadban Isten adományait.

*

A hány ember annyi a vonása!

A hány ember annyi a hitvallása.

KÖZGAZDASÁG.

□ Szőlősgazdák, birtokosok és munkások figyelmébe. A folyó hó vége felé egy igen érdekes szőlőszeti könyvecske jelenik meg, amely átdolgozott és javított harmadik kiadása Vaday József „Gyakorlati szőlőművelés” című művének, mely már két kiadásban fogyott el.

Ezen új könyv címe: Vincellérvény gazdák és szőlőmunkások számára. Irta Vaday József, községi isk. igazgató Nagyváradon.

Azt az idegenkedést, melylyel a kisgazda, a vincellér és a szőlőmunkás a „könyvbéli” szőlőtudomány iránt viseltetik: részint a nagyon is tudományos, részint a hosszú lere eresztett könyvek és leírások okozták és csakis valami olyan könyv oszthatja el, amelyben az a beszéd van leírva, amelyen a szőlőmunkásnak dologközben elmondja az ember, hogy ezt így csinálj barátom, azt meg amúgy. Persze, aki erre vállalkozik, annak époly könnyű legyen a metszőolló és kapanyél mint a penna. Egyszerűen, röviden és magyarul! Ilyen a „vincellérvény.”

Ha a földmives ember ilyen könyvet olvas, nem fogja azt mondani, hogy „ez az ur csak pennával metszi és kapálja a szőlőt,” hanem megérti, megszívleli a dolgot s felhagy a czélszerűtlen eljárással, szakít azokkal a tévedésekkel, a melyekhez vincellérvény emberek is olyan csökönyösen ragaszkodtak eddig, hogy az anyatelepeknél, az ojtványok készítése és gondozásánál s a természet munkáinál némely vidéken évről-évre helyrehozhatatlan hibákat és téves eljárásokat követtek el.

A „Vincellérvény” jó nagy, olvasható betűvel van nyomva. Terjedelme 100 oldalnál több. Kemény kötésbe erősen be van kötve.

Amit a hegyi, síkföldi és homoki szőlőmunkásnak, vincellérnek és gazdának az amerikai vadszőlőről, az ojtásról, a természet szőlő kezeléséről, a metszésről, a nemes szőlőfajokról, az üzleti szőlőtelepről tudni kell: az ebben a könyvben értelmes magyar nyelven mind meg van írva. Aki belőle olvas valamit, azt utána tudja csinálni minden mutogatás nélkül is.

Ezen hasznos könyv terjesztését lapunk szerkesztősége is elvállalván, a rendelkezést mi is elfogadjuk. Egyes példány árra 80 fillér. Aki tömegesen rendelik, kedvezményes árrban kapják. Gyűjtő és rendelő iveket a szerző Nagyváradról készséggel küld.

Szerkesztői üzenetek.

Olvásóinknak. Lapunk mai számából a nagy anyaghalmoz és térszűke miatt, sajnálatunkra több érdekes cikkett ki kellett hagyni.

Többeknek. A jövő számban válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgr.

	ként értendőnek,		
Szigetvár, 1904. október 21-én.			
Buza új — K.	9 80	9 90	
Rozs „ — „	7 40	7 50	
Árpa „ — „	6 —	— —	
Zab „ — „	6 —	6 30	
Tengeri „csöves „	3 50	4 50	
Bükköny „ — „	— —	6 —	
Bab új — „	10 —	— —	

Kiadja a szerkesztőség.

513 sz.

1904 vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Szigetvári kir. járás-bíróság 1904 évi V 402/1 számú végzése következtében dr. Ujházi Hugó ügyvéd által képviselt Schauer Simon javára Garzó János elten 184 K 34 f. s járulékaik erejéig 1904 évi szept. hó 9 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 1600 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 1 gözgépj és 1 cséplő szekrényből a felerész illetőség nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szigetvári kir. járás-bíróság 1904 évi V. 402/2 számú végzése folytán 184 kor. 34 fill. tőrekövetelés, ennek 1904 évi aug. hó 23 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 95 kor. 86 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Szulokban Virth József házána leendő eszközzésére 1904. évi november hó 2-ik napjának d. u. 1¹/₂ órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár 1904 évi okt. hó 16-án.

Klie János

kir. bir. végrehajtó.

Első legnagyobb magyar szabászati

magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, füze 6 korona köve 8 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv egy korona. Minden tanítvány ingyen kap egy ily könyvet. Férfi és női divatlapok nálam kaphatók. Szabászatra tanítványokat elfogad.

MEHR SÁMUEL okl. műszabásztanító
Budapest VIII. Rökk-Szilárd-utca 14.

Szén eladás.

I. rendű Salonszén Salakmentes
és I. rendű Brikett 1 kilós darabokban
kapható jutányos árért

Singer Ármín

fakereskedőnél Szigetvárott.

Megrendelésre házhoz szállítva.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizadásától.
Egy korona beküldése ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi

Riesz, Halas.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlaltani, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 kgr. 50 kor., 50 kgr. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15 a.

**Ujdonságok
az őszi idényre!**

Óriási választék a legújabb
selymek, bársonyok, flanellok,
szövetek és pargetokban.

Különlegességek

a legújabb téli kabátok

és szőrmeárukban!

Kitünő minőségű

Tennis flanellok!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárott.

(Takarékpénztár épületben).

Ne vegyen senki hangszeret
míg

Reményi Mihály
műhangszerész es. és kir. szaba-
dalom-tulajdonos, a Magyar
Királyi Zene-Akadémia szállí-
tója, 315 ábrával ellátott leg-
újabb képes árjegyzékét át nem
olvasta, mely ingyen és bérmentve kül-
detik

Budapestről, Király-utca 44. II.

Értesítés.

Több hétig tartó külföldi utazá-
somból visszatérve, van szerencsém
a t. hölgyközönséget értesíteni, hogy

Budapest, Bécs és Páris
legizlésebb divat ujdonságait
őszi és téli
női- és gyermek
kalapokban

dus választékban szereztem be és
tartom raktáron.

Egyben van szerencsém a t.
hölgyközönséget ezek megtekintésére
tisztelttel meghívni. Üzletem áru
kifogástalanok, szolidak, az árak mér-
sékelték.

Teljes tisztelettel
Kohn Katicza
divatárusnő
PÉCS, Széchenyi-tér.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 mil-
lió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült
vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztály-
sorsjátékában vegyen részt.—A most következő magy. kir. szabá-
dalmazott 15. osztály-sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény.

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeremény 400.000.

1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000. 2 a

80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000. 1 a 50.000.

1 a 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000. 8 a 20.000.

8 a 15.000. 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom **14.459.000**

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

¹/₂ " " " 3.— " 6.—; ¹/₁ " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes bekül-
dése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztály-sorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztály-sorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4 a.

II. fiók: Múzeum-körut 11 a III. fiók: Erzsébet-körut 54 a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztály-sorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben (utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nemtetsző törlendő.
mellékelem bankjegyekben (bélyegeken)

Pontos cím!